

Številka: 018-116/2022-4
Datum: 4. 11. 2022

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 in spremembe; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Andraža Žvana kot predsednika senata ter Nine Velkavrh in dr. Mateje Škabar kot članic senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Dobava vertikalne prometne signalizacije in prometne opreme*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja PETRIČ Proizvodnja in trgovina d.o.o., Goriška cesta 57, Ajdovščina, ki ga zastopa Odvetniška pisarna Čeledin, d.o.o., Tomšičeva ulica 1, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Javni holding Maribor, d. o. o., Zagrebška cesta 30, Maribor (v nadaljevanju: naročnik), 4. 11. 2022

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugodi in se razveljavi odločitev naročnika, kot izhaja iz dokumenta »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« z dne 7. 9. 2022.
2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške postopka pravnega varstva v višini 3.116,30 EUR, v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik izvaja predmetni postopek oddaje javnega naročila na podlagi pooblastila št. JN-P-2/2022-N z dne 7. 1. 2022, s katerim ga je družba NIGRAD, komunalno podjetje, d.o.o., Zagrebška ulica 30, Maribor, pooblastila za izvedbo javnega naročila »*Dobava vertikalne prometne signalizacije in prometne opreme*«. Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po postopku oddaje javnega naročila male vrednosti [47. člen Zakona o javnem

naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 in spremembe; v nadaljevanju: ZJN-3)], je bilo objavljeno na Portalu javnih naročil 18. 2. 2022, pod št. objave JN000979/2022-W01.

Naročnik je v predmetnem postopku doslej sprejel šest odločitev o oddaji oziroma neoddaji javnega naročila. Zadnjo, šesto odločitev (dokument »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« (v nadaljevanju: izpodbijana odločitev)) je na Portalu javnih naročil objavil dne 7. 9. 2022 pod številko objave JN000979/2022-ODL04. Iz navedene odločitve izhaja, da je javno naročilo oddal družbi ZMAS SI d.o.o., Obrtna ulica 5, Dobova (v nadaljevanju: izbrani ponudnik), ostale ponudbe, med drugim tudi ponudbo vlagatelja, pa je zaradi preseganja zagotovljenih sredstev zavrnil kot nedopustne.

Vlagatelj je zoper navedeno odločitev pravočasno, 14. 9. 2022, vložil zahtevek za revizijo. Predlaga, da se zahtevku za revizijo ugotovi, tako da se razveljavi izpodbijana odločitev. Zahteva tudi povračilo stroškov postopka pravnega varstva. Navaja, da je izpodbijana odločitev nezakonita, saj je izbrani ponudnik ponudil opremo, ki ne izpolnjuje zahtev iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, zaradi česar njegova ponudba ni dopustna. Pojasnjuje, da je izbrani ponudnik za vse ponujene tipe znakov in drogov predložil enoten »*Certifikat o nepremenljivosti lastnosti št. 1020-CPR-090-044441*« (v nadaljevanju: certifikat št. 1020-CPR-090-044441) izdan pri češkem inštitutu, iz priloge le-tega izhaja, kateri prometni znaki so dejansko certificirani, vendar med njimi ni ustreznega certifikata za postavki ponudbenega predračuna št. 12 in 13, in sicer za Andrejev križ, za katerega se v skladu s Pravilnikom o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah (Uradni list RS, št. 99/2015 in spremembe; v nadaljevanju: Pravilnik) zahteva dimenzija posameznega kraka 1200 x 120 mm. Iz priloge navedenega certifikata, ki ga je izbrani ponudnik priložil ponudbi izhaja, da je certificirana dimenzija posameznega kraka prometnega znaka 1200 x 200 mm, v prilogi certifikata pa ni prometnega znaka, ki bi ustrezal zahtevanemu prometnemu znaku »*PZ Andrejev križ 1204*« in »*PZ Andrejev križ 1240-1*« dimenzije krakov 1200 x 120 mm, kar pomeni, da ponudba izbranega ponudnika ne izpolnjuje zahteve iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Pojasnjuje, da mora biti certifikat izdan za vsak proizvod posebej (kakor je razvidno iz priloge certifikata vlagateljeve ponudbe), če gre za proizvod z različnimi dimenzijami pa mora biti certifikat izdan za vsako dimenzijo posebej.

Naročnik je skladno s 27. členom ZPVPJN kopijo zahtevka za revizijo poslal izbranemu ponudniku v izjasnitev. Izbrani ponudnik se je z dokumentom »*Opredelitev do zahtevka*« z dne 22. 9. 2022 izjasnil o navedbah vlagatelja. Predlaga, naj se zahtevek za revizijo zaradi pomanjkanja aktivne legitimacije zavrže, podredno pa, da se zavrne kot neutemeljen. Zatrjuje, da vlagatelj nima pravnega interesa, saj je bila njegova ponudba iz postopka oddaje javnega naročila izločena že s prejšnjimi odločitvami (zaradi preseganja zagotovljenih sredstev), zoper prejšnjo odločitev vlagatelj ni vložil zahtevka za revizijo, kar pomeni, da se je s takšno odločitvijo strinjal, zato v tem postopku nima več pravnega interesa. Nadalje zatrjuje, da je ponudil prometni znak Andrejev križ dimenzij posameznega kraka 1200 x 120 mm, kakor je bilo zahtevano, iz priloge certifikata pa izhaja, da je predložil certifikat prometnega znaka dimenzij posameznega kraka 1200 x 200 mm, ki pa ustreza tudi za kraka dimenzij 1200 x 120 mm. Pojasnjuje, da se za prometna znaka navedenih dimenzij uporabljajo isti materiali, ker gre pri ponujenem prometnem znaku za manjšo površino, je manjši tudi upor zraka in občutljivost na veter, zaradi česar znak manjših dimenzij še toliko bolj ustreza standardom. Pojasnjuje, da gre v skladu z evropskimi standardi za družino izdelkov, pri katerih je pod določenimi pogoji dovolj testiranje enega izdelka iz družine in se smatra, da ta test velja za vse izdelke iz družine. Test oziroma certifikat, ki se nanaša na dimenzijo posameznega kraka 1200 x 200 mm, je tako veljaven tudi za dimenzijo posameznega kraka 1200 x 120 mm, ker gre za izdelka, ki sta zelo povezana, obremenjena površina pa je manjša od testne (pri tem se sklicuje na SIST EN 12899-5). Izbrani ponudnik stroškov postopka ni priglasil.

Naročnik je z dokumentom »*Odločitev o zahtevku za revizijo št. JN-0009/2022*« z dne 28. 9. 2022 (v nadaljevanju odločitev o zahtevku za revizijo), ki je bil preko portala eRevizija vročen 4. 10. 2022, zavrnil zahtevek za revizijo, zavrnil pa je tudi zahtevo vlagatelja za povrnitev stroškov postopka. Naročnik sprva pojasnjuje, da sumi na poskus zlorabe instituta aktivne legitimacije, prav tako navaja, da dvomi v obstoj aktivne legitimacije vlagatelja po 1. alineji prvega odstavka 14. člena ZPVPJN, ker je bila vlagateljeva ponudba iz postopka oddaje predmetnega javnega naročila izločena zaradi preseganja zagotovljenih sredstev. Zoper navedeno odločitev vlagatelj ni vložil zahtevka za revizijo, iz česar izhaja, da se z odločitvijo strinja. Dodaja, da vlagateljeva ponudba kljub morebitnemu uspehu v revizijskem postopku ne bi bila dopustna, navedeno pa pomeni, da ni uspel izkazati realne verjetnosti, da bi mu bila zaradi ravnanja naročnika povzročena škoda (za to pa ne zadostuje le hipotetična verjetnost, pri čemer se sklicuje na odločitve Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-106/2015, 0018-119/2015, 018-127/2014). Nadalje zatrjuje, da vlagatelj zgolj pavšalno, brez dokazov, navaja neustreznost predloženih certifikatov izbranega ponudnika, pri čemer ne pojasni niti, glede katerih lastnosti certifikat za prometne znake dimenzij posameznega kraka 1200 x 200 mm ne ustreza prometnemu znaku dimenzij krakov 1200 x 120 mm. Pojasnjuje, da izbrani ponudnik ne ponuja prometnih znakov drugačnih dimenzij, temveč zagotavlja, da razpolaga s certifikatom, ki se nanaša tudi na prometni znak zahtevane dimenzije krakov 1200 x 120 mm; čeprav iz priloge certifikata izhaja, da je testiran znak večjih dimenzij (1200 x 200mm), to avtomatično ne pomeni, da certifikat ne ustreza prometnim znakom manjših dimenzij. Zavrača vlagateljev dokaz »izseka« iz priloge certifikata vlagatelja, ki naj bi izkazoval, da mora biti prometni znak certificiran za vsako dimenzijo, saj to iz izseka niti ne izhaja. Navaja, da je izbrani ponudnik v izjasnitvi do zahtevka za revizijo natančno pojasnil, da gre v skladu z evropskimi standardi za družino izdelkov, za katere testiranje enega izdelka predstavlja in konkretizira vse značilnosti in lastnosti v tej družini, kar izhaja iz pojasnil standarda SIST EN 12899-5, ki so povezana s standardom SIST EN 12899-1, skladno s katerim so certificirani prometni znaki izbranega ponudnika.

Vlagatelj se je v roku treh delovnih dni od vročitve odločitve o zahtevku za revizijo, z dokumentom »*Opredelitev vlagatelja do navedb naročnika*« (v nadaljevanju opredelitev do naročnikovih navedb) z dne 7. 10. 2022, opredelil do naročnikovih navedb. Vztraja pri dosedanjih navedbah in dodaja, da je uspel izkazati, da bi se lahko potegoval za pridobitev predmetnega javnega naročila, v kolikor bi naročnik ravnal skladno z določbami ZJN-3 in za ponudbo izbranega ponudnika ugotovil, da ni dopustna. Pojasnjuje, da odločitve, na katere se sklicuje naročnik v zvezi s pomanjkanjem aktivne legitimacije v predmetnem postopku, niso upoštevne, saj so datirane pred sprejetjem stališča Državne revizijske komisije v zvezi z aktivno legitimacijo z dne 22. 04. 2021. Prav tako naročnikove navedbe, iz katerih izhaja, da je bil vlagatelj že z odločitvijo z dne 10. 6. 2022 izločen iz postopka oddaje predmetnega javnega naročila, ne vzdržijo pravne presoje. Dodaja, da je v zahtevku za revizijo jasno navedel, da je izbrani ponudnik za vso ponujeno opremo predložil enoten certifikat, iz katerega izhaja, da za postavki ponudbenega predračuna št. 12 in 13 (Andrejev križ) nima certificiranega prometnega znaka v zahtevanih dimenzijah. Zatrjuje, da bi moralo biti v certifikatu izrecno navedeno bodisi da certifikat pokriva prometne znake manjših ali večjih dimenzij, kot izhajajo iz priloge certifikata, bodisi da priloga vsebuje vse dimenzije prometnih znakov, ki so certificirane. Nič od navedenega pa iz certifikata in priloge izbranega ponudnika ne izhaja. Navaja, da se naročnik sklicuje na pojasnila standarda SIST EN 1899-5 in SIST EN 1899-1, pri čemer pa ne navede, zakaj naj bi certifikat potrjeval veljavnost celotne družine izdelkov le na podlagi testiranja samo enega izdelka iz te družine. Pri tem poudarja, da je standard SIST EN 1899-5 le del standarda, ki ureja začetno tipsko preizkušanje, torej ureja zgolj del certifikacijskega postopka. Skladno z 10. poglavjem standarda SIST EN 1899-1 je za certifikacijski postopek in oceno skladnosti potrebno tako začetno tipsko preizkušanje kot tudi kontrola proizvodnje, izbrani ponudnik pa ni dokazal, da v konkretnem primeru začetno tipsko preizkušanje prometnega znaka Andrejev križ 1200 x 200 mm velja tudi za ponujeni izdelek, prav tako ni dokazal niti, da je bila za ponujeni prometni znak (torej Andrejev križ 1200 x 120 mm)

opravljena kontrola proizvodnje. Dodaja tudi, da že iz informacij na prvi strani certifikata št. 1020-CPR-090-044441 izhaja, da velja za prometne znake, ki so v njem natančno specificirani, saj certifikat potrjuje, da ima točno specificiran prometni znak »nespremenljive lastnosti«, ki so pri posameznem prometnem znaku v prilogi tudi navedene. Dodaja še, da po logiki naročnikovega zatrjevanja v certifikatu ne bi bilo navedenih več dimenzij prometnega znaka trikotnika oziroma drugih oblik prometnih znakov, saj bi zadostovala že navedba enega trikotnika oziroma druge oblike prometnega znaka največjih dimenzij, certifikat pa bi po tem takem veljal tudi za vse manjše dimenzije.

Naročnik je Državni revizijski komisiji 10. 10. 2022 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Državna revizijska komisija uvodoma ugotavlja, da je naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo najprej ugotovil, da vlagatelj zahtevke za revizijo izpolnjuje vse procesne predpostavke, v nadaljevanju pa je zatrjeval, da sumi na poskus zlorabe instituta aktivne legitimacije, da dvomi v obstoj aktivne legitimacije po 1. alineji prvega odstavka 14. člena ZPVPJN in da vlagatelj ni uspel izkazati realne verjetnosti, da bi mu bila zaradi ravnanja naročnika povzročena škoda (pri čemer se sklicuje tudi na odločitve Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-106/2015, 0018-119/2015, 018-127/2014).

Skladno s prvim odstavkom 14. člena ZPVPJN se aktivna legitimacija (med drugim) prizna vsaki osebi, ki ima ali je imela interes za dodelitev javnega naročila, sklenitev okvirnega sporazuma ali vključitev v dinamični nabavni sistem ali kvalifikacijski sistem in ji je ali bi ji lahko z domnevno kršitvijo nastala škoda. Obstoj aktivne legitimacije se ugotavlja glede na okoliščine konkretnega primera v vsakem konkretnem primeru posebej.

V obravnavanem primeru je med strankama sporno vprašanje, ali se vlagatelju, ob upoštevanju dejstva, da njegova ponudba ni dopustna, v predmetnem postopku prizna aktivna legitimacija. Državna revizijska komisija pojasnjuje, da je v zvezi s situacijo, ko je naročnik kot edino izmed prejetih ponudb kot dopustno ponudbo št. ponudbo izbranega ponudnika ter sprejel odločitev o oddaji javnega naročila in oddal javno naročilo izbranemu ponudniku, vlagateljevo ponudbo (in tako kot v konkretnem primeru vse druge prispele ponudbe) pa zavrnil na podlagi ugotovitve, da ni dopustna, na podlagi četrtega odstavka 65.a člena ZPVPJN in 11. člena Poslovnika Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (Uradni list RS, št. 55/2012 s sprem.) sprejela načelno pravno mnenje št. 900-4/2008-437 z dne 22. 4. 2021 ter sprejela stališče o odstopu od dotedanje prakse odrekanja aktivne legitimacije v opisanih situacijah. Pri tem je sledila sodbi Sodišča Evropske unije v zadevi C-771/19, NAMA, v kateri je sodišče razlagalo relevantne določbe Direktive 92/13/EGS in ugotovilo, da je treba določbe le-te razlagati tako, da ima neizbrani ponudnik pravico uveljavljati vse razloge zoper dopustitev sodelovanja drugega ponudnika, vključno s tistimi, ki niso povezani z nepravilnostmi, zaradi katerih je bila njegova ponudba izključena (točka 41 navedene sodbe in izrek navedene sodbe). Enako razlogovanje je treba uporabiti tudi v zvezi z razlago Direktive 89/665/EGS, saj ta vsebuje smiselno enake določbe kot Direktiva 92/13/EGS. Ob upoštevanju navedenega je Državna revizijska komisija sprejela stališče, da je treba prvo alinejo prvega odstavka 14. člena ZPVPJN razlagati ob upoštevanju predstavljene sodbe v zadevi C-771/19 in zato vlagatelju, četudi v postopku pravnega varstva ni izkazal naročnikovih kršitev pri zavrnitvi svoje ponudbe (in torej njegova ponudba ni dopustna), priznati aktivno legitimacijo za izpodbijanje odločitve o oddaji naročila izbranemu ponudniku kot edinemu dopustnemu ponudniku. Vlagatelj, za katerega je naročnik ugotovil, da njegova ponudba ni dopustna, je v zahtevku za revizijo upravičen uveljavljati vse domnevne naročnikove kršitve pri pregledu ponudbe izbranega ponudnika kot edinega dopustnega ponudnika, vključno s tistimi, ki niso povezane z nepravilnostmi, zaradi katerih je bila vlagateljeva ponudba zavrnjena. Glede na navedeno je potrebno tudi v konkretnem primeru

ugotoviti, da navedbam naročnika (in izbranega ponudnika) ni mogoče slediti, saj se vlagatelju, ne glede na dejstvo, da njegova ponudba (in vse ostale prispele ponudbe za predmetno javno naročilo) ni dopustna, prizna aktivno legitimacijo, ker ima interes za razveljavitev izpodbijane odločitve in konkretnega postopka oddaje javnega naročila.

Državna revizijska komisija nadalje ugotavlja, da je naročnik res že z Odločitvijo št. JN0009/2022 z dne 16. 3. 2022 ugotovil, da ponudba vlagatelja ni dopustna zaradi presejanja zagotovljenih sredstev, a je z izpodbijano odločitvijo (z dne 7. 9. 2022), predhodna odločitev, ki se nanaša na predhodno ravnanje naročnika, razveljavljena in zato v pravnem smislu ne obstaja več. Navedeno pomeni, da v konkretnem primeru ni mogoče govoriti niti o istem ravnanju oziroma o isti kršitvi naročnika iz (iste) faze pregleda in ocenjevanja ponudb – gre namreč za novo fazo pregleda in ocenjevanja ponudb in na to fazo vezano novo ravnanje naročnika, posledično pa tudi za novo (domnevno) kršitev naročnika. O nedopustnosti ponudbe vlagatelja in dopustnosti ponudbe izbranega ponudnika, o kateri je naročnik z izpodbijano odločitvijo – zaradi razveljavitve prvotne in vseh predhodnih odločitev – odločal na novo, tako še ni bilo pravnomočno odločeno. Upošteva se navedeno torej predhodne odločitve o oddaji oziroma ne oddaji javnega naročila pravno ne obstajajo več, zaradi česar Državna revizijska komisija ugotavlja, da navedbam izbranega ponudnika in naročnika v zvezi z aktivno legitimacijo ni mogoče slediti, vlagatelj pa z zahtevkom za revizijo zoper izpodbijano odločitev ni prekludiran.

Državna revizijska komisija je pred meritorno obravnavo zahtevka za revizijo preverila, ali je vložen pravočasno in pri naročniku; ali vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena ZPVPJN; ali ga je vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena ZPVPJN; ali obstajajo omejitve iz 16. člena ZPVPJN in ali je dopusten. Ker je ugotovila, da so izpolnjeni vsi pogoji iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN (vključno z aktivno legitimacijo, kot je obrazloženo zgoraj), je zahtevek za revizijo, na podlagi drugega odstavka 31. člena ZPVPJN, sprejela v obravnavo.

Državna revizijska komisija je pri odločanju o zahtevku za revizijo pregledala dokumentacijo predmetnega postopka oddaje javnega naročila, pri čemer je vpogledala v dokument »Dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila« št. NMV-0009/2022 z dne 9. 2. 2022 ter v dokument »Odločitev o oddaji javnega naročila« št. JN-0009/2022 z dne 7. 9. 2022. Državna revizijska komisija je vpogledala tudi v ponudbo izbranega ponudnika, in sicer zlasti v ponudbeni predračun in certifikat št. 1020-CPR-090-044441 ter njegove priloge. Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu in pregledu dokumentacije, predložene v postopku pravnega varstva, ter po preučitvi navedb vlagatelja, izbranega ponudnika in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je sporno, ali je naročnik ravnal skladno z določbami ZJN-3 in določbami lastne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ko je za ponudbo izbranega ponudnika ugotovil, da je dopustna. Vlagatelj zatrjuje, da iz ponudbe izbranega ponudnika ni mogoče ugotoviti, da je za ponujena prometna znaka »PZ Andrejev križ 1204« in »PZ Andrejev križ 1204-1« (postavki ponudbenega predračuna št. 12 in 13) priložil ustrezen certifikat, kakor je zahtevano. Naročnik vlagatelju nasprotuje in navaja, da se certifikat iz ponudbe izbranega ponudnika nanaša tudi na dimenzijo posameznih krakov ponujenih prometnih znakov »PZ Andrejev križ 1204« in »PZ Andrejev križ 1204-1«, zaradi česar je ponudba izbranega ponudnika dopustna.

Vlagateljeve revizijske navedbe je treba presoјati z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, ki določa, da je dopustna ponudba tista, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali

korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika.

V skladu s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: (a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in (b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter izpolnjuje pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena. Skladno z drugim odstavkom 89. člena ZJN-3 naročnik pred oddajo javnega naročila preveri obstoj in vsebino podatkov oziroma drugih navedb iz ponudbe ponudnika, kateremu se je odločil oddati javno naročilo.

Iz navedenih določil ZJN-3 izhaja, da je eden izmed elementov dopustnosti ponudbe tudi ta, da mora ponudba ustrezati tistim zahtevam naročnika, ki se nanašajo na predmet naročila in jih naročnik določi s tehničnimi specifikacijami. V skladu s 23. točko prvega odstavka 2. člena ZJN-3 pomenijo tehnične zahteve specifikacijo v dokumentu, ki opredeljuje zahtevane značilnosti proizvoda ali storitve, kot so ravni kakovosti, okoljskih in podnebnih vplivov, zahteve v zvezi z oblikovanjem, prilagojenim vsem uporabnikom, ter ocenjevanje skladnosti, zahteve v zvezi z delovanjem, uporabo proizvoda, varnostjo ali dimenzijami, vključno z zahtevami v zvezi s proizvodom glede imena, pod katerim se prodaja, izrazoslovjem, simboli, preizkušanjem in preizkusnimi metodami, pakiranjem, označevanjem, uporabo znakov, navodili za uporabnike, proizvodnimi postopki in metodami na posamezni stopnji življenjske dobe blaga ali storitve, ter postopki ocenjevanja skladnosti.

Tehnične specifikacije določajo zahtevane značilnosti blaga (druga poved iz prvega odstavka 68. člena ZJN-3). Naročnik z njimi torej opiše predmet javnega naročila. Tehnične specifikacije se lahko določijo na enega izmed načinov, določenih v petem odstavku 68. člena ZJN-3, kot na primer (točka b) s sklicevanjem na tehnične specifikacije in po prednostnem vrstnem redu na nacionalne standarde, ki so prevzeti po evropskih standardih, evropske tehnične ocene oziroma evropski ocenjevalni dokument, če se ta uporabi kot podlaga za izdajo evropske tehnične ocene, skupne tehnične specifikacije, mednarodne standarde, druge tehnične referenčne sisteme, ki jih določijo evropski organi za standardizacijo. Ponudnik mora, skladno z devetim odstavkom 68. člena ZJN-3, v svoji ponudbi z vsemi ustreznimi sredstvi, vključno s tistimi iz 70. člena tega zakona, dokazati, da gradnja, blago ali storitev, ki je skladna s standardom, izpolnjuje zahteve glede delovanja ali funkcionalnosti, ki jih je določil naročnik.

Z vpogledom v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v poglavju 4 »Opis naročila - tehnične specifikacije«, podpoglavju 4.1 »Predmet naročila« med drugim določil:

»Ponudnik mora ponuditi blago, ki ustreza opisu blaga v posameznih postavkah ponudbenega predračuna. Vertikalna prometna signalizacija in prometna oprema mora izpolnjevati zahteve predpisane v skladu s Pravilnikom o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah (Uradni list RS št. 99/15 s spremembami; v nadaljevanju: pravilnik) in zahteve za izdelavo in preiskavo prometnih znakov na cestah, ki jih določa SIST EN 12899-1. [...] Ponudnik mora k ponudbi predložiti izjave o lastnosti in certifikate oziroma ateste od akreditiranega evropskega instituta oziroma certifikacijskega organa. Vsa dokazila ponudnik predloži za ponudbenim predračunom in ustrezno označi na za katero postavko ponudbenega predračuna se nanaša dokazilo.«

Naročnik je glede na citirano določbo določil, da morajo ponudniki ponuditi vertikalno prometno signalizacijo in prometno opremo, ki izpolnjuje zahteve iz Pravilnika in zahteve za izdelavo in

preiskavo prometnih znakov na cestah, ki jih določa standard SIST EN 12899-1. Kot dokazilo, s katerim ponudniki izkažejo izpolnjevanje tehničnih zahtev, pa je določil izjave o lastnosti in certifikate oziroma ateste akreditiranega evropskega instituta oziroma certifikacijskega organa.

Med strankama ni sporno, da je izbrani ponudnik pod postavkama ponudbenega predračuna št. 12 in 13 ponudil prometna znaka »PZ 1204 Andrejev križ RA« in »PZ 1204-1 Andrejev križ RA2«, dimenzije posameznih krakov 1200 x 120 mm, nista pa si vlagatelj in naročnik edina v tem, ali je izbrani ponudnik za navedeni postavki ponudbenega predračuna predložil ustrezen certifikat, iz katerega izhaja, da je ponujena oprema certificirana skladno z zahtevami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in Pravilnikom ter standardom SIST EN 12899-1, na katera se v okviru tehničnih zahtev le-ta sklicuje.

Iz Pravilnika izhaja, da v 13. členu določa izvedbo znakov za nevarnost. Preglednica v prvem odstavku navedenega člena ureja oznako, obliko, barvo, pomen, namen označevanja ter dopustna odstopanja glede izvedbe, velikosti in postavljanja znakov za nevarnost. Pod oznako 1204 določa navedene lastnosti tudi za znak Andrejev križ, in sicer:

»A: *Prehod ceste čez enotirno (1204, 1204-2) oziroma dvo - ali večtirno (1204-1, 1204-3) železniško progo v isti ravnini, ki je nezavarovan ali zavarovan samo z svetlobnim prometnim znakom (8301).*

B: *Velikost posameznega kraka 1200 x 120 mm, širina barvnega roba 30 mm. Razmik med kraki (1204-1, 1204-3) je enak širini kraka. [...]*«

Upošteva opis postavk iz ponudbenega predračuna št. 12 in 13 je naročnik zahteval prometna znaka Andrejev križ 1204 in 1204-1, pri katerih je skladno s citiranim delom Pravilnika, na katerega se glede tehničnih zahtev sklicuje dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila, zahtevana velikost posameznega kraka 1200 x 120 mm.

Iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da morajo ponujeni znaki izpolnjevati tudi zahteve za izdelavo in preiskavo prometnih znakov na cestah, ki jih določa SIST EN 12899-1, kar ponudniki med drugim izkazujejo s certifikati oziroma atesti akreditiranega evropskega instituta oziroma certifikacijskega organa. SIST EN 12899-1 je del evropskega standarda pod nazivom »*Stalna vertikalna cestna signalizacija*« oziroma »*Stalni prometni znaki*«, ki se med drugim lahko uporablja tudi za izvedbo odobritve tipa in certifikacijskega poskusa. V 10. poglavju »*Ocena skladnosti*« standard določa:

»*Skladnost navpičnih prometnih znakov z zahtevami tega standarda in z navedenimi vrednostmi (vključno z razredi) je potrebno prikazati:*

- *z začetnim tipskim preskušanjem v skladu s standardom EN 12899-5 in*
- *s kontrolo proizvodnje v tovarni s strani proizvajalca v skladu s standardom EN12899-4 [...]*«.

Glede na navedeno certifikacijski organ poda oceno skladnosti, ko je izpolnjeno tako tipsko preskušanje skladno s standardom EN 12899-5 kot tudi kontrola proizvodnje v tovarni s strani proizvajalca skladno s standardom EN 12899-4.

Izbrani ponudnik je v okviru postavk ponudbenega predračuna št. 12 »PZ 1204 Andrejev križ RA2« in št. 13 »PZ 1204-1 Andrejev križ RA2« navedel številko certifikata: 1020-CPR-090-044441, ki izkazuje izpolnjevanje zahtev dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Državna revizijska komisija z vpogledom v ponudbeno dokumentacijo izbranega ponudnika ugotavlja, da je le-ta kot dokazilo o izpolnjevanju obravnavanih zahtev priložil »*Certifikat o nespremenljivosti lastnosti št. 1020-CPR-090-044441*«. Po naročnikovem pozivu na dopolnitev

ponudbe je izbrani ponudnik predložil še prilogo k navedenemu certifikatu št. 1020-CPR-090-044441. Iz certifikata št. 1020-CPR-090-044441 izhaja, da se nanaša na stalno vertikalno cestno signalizacijo, in sicer na družino proizvodov: popoln sestav svetlobno odbojnega stalnega vertikalnega prometnega znaka, znaka z objemko ter svetlobno odbojne plošče znaka, znotraj področja, ki ga pokriva standard EN 12899-1. Iz navedenega certifikata izhaja tudi, da je sestavni del le-tega priloga s specifikacijo prometnega znaka. Priloga certifikata št. 1020-CPR-090-044441, ki jo je po pozivu na dopolnitev ponudbe predložil izbrani ponudnik, vsebuje opis, tehnični opis ter podatke kot so oblika, dimenzije, površina, število podpor, pritisk vetra WL, začasna deformacija TDB, točkovna obremenitev PL, dinamični snežni pritisk DSL, trajna deformacija znaka in pritrditev plošče znaka. Državna revizijska komisija ugotavlja, da je na drugi in sedmi strani priloge k certifikatu št. 1020-CPR-090-044441 navedena specifikacija za prometni znak Andrejev križ enojni in dvojni, in sicer za dimenzijo 1200 x 200 mm.

Za presojo pravilnosti naročnikovega ravnanja je v konkretnem primeru potrebno ugotoviti, ali je naročnik utemeljeno zaključil, da certifikat št. 1020-CPR-090-044441, ki ga je izbrani ponudnik priložil v svoji ponudbi in ki se med drugim nanaša na prometna znaka Andrejev križ enojni in dvojni, in sicer za dimenzijo 1200 x 200 mm, obsega tudi ponujeni prometni znak pod postavkama ponudbenega predračuna št. 12 in 13, v okviru katere je skladno s Pravilnikom zahtevana dimenzija posameznega kraka 1200 x 120 mm.

V zvezi z navedenim vprašanjem Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik v sklepu, s katerim je zavrnil zahtevek za revizijo, povzema navedbe izbranega ponudnika iz izjasnitve do zahtevka za revizijo in zatrjuje, da se skladno z ureditvijo standarda SIST EN 12899-5, ki je del standarda SIST EN 12899-1, testiranje lahko izvaja le na enem iz družine izdelkov, test pa velja za celotno družino izdelkov. Nadalje naročnik iz navedenega zaključí, da test in certifikat veljata za celotno družino izdelkov.

Četudi je mogoče sklepati, da SIST EN 12899-5 pod določenimi pogoji omogoča testiranje le enega iz družine izdelkov, takšen test pa zatem lahko velja tudi za celotno družino izdelkov (če gre za takšno povezanost, da testiranje enega izdelka predstavlja in konkretizira vse značilnosti in lastnosti vseh izdelkov v tej družini), pa ni mogoče pritrđiti tudi naročnikovemu zaključku, da certifikat, izdan samo za enega iz družine izdelkov, samodejno velja za celotno družino izdelkov. Testiranje oziroma začetno tipsko preskušanje je le ena od faz postopka certificiranja, del standarda, na katerega se sklicuje naročnik, pa ureja zgolj navedeno fazo. Opredelitev družine izdelkov v delu SIST EN 12899-5 in navedena možnost testiranja le enega iz družine izdelkov pa sama po sebi ne daje pravne podlage za zaključek, da tudi certifikat, izdan za en izdelek, samodejno velja za vse izdelke iz družine izdelkov. Kot utemeljeno opozarja vlagatelj, je v prilogi certifikata št. 1020-CPR-090-044441, ki ga je v dopolnitvi ponudbe predložil izbrani ponudnik, npr. navedenih več različnih prometnih znakov z obliko trikotnika, ki se med seboj razlikujejo le po dimenziji oziroma površini, kar je z vpogledom v navedeno dokumentacijo ugotovila tudi Državna revizijska komisija. Na podlagi navedene ugotovitve je mogoče sklepati, da morajo biti v primeru, če je testiran le največji izmed prometnih znakov v družini, tudi manjši znaki iz družine navedeni v prilogi certifikata, da se lahko šteje, da se certifikat razteza tudi nanje oziroma da so certificirani. Z drugimi besedami – treba je razlikovati med testiranjem oziroma preizkušanjem prometnih znakov, kjer skladno s prej navedenim pod določenimi pogoji obstaja možnost testiranja le največjega prometnega znaka iz družine izdelkov, in navedbo posameznih prometnih znakov v prilogi certifikata, na podlagi česar je mogoče sploh ugotavljati, kateri prometni znaki so ustrezno certificirani.

Ker iz ponudbe izbranega ponudnika, konkretno iz priloženega certifikata št. 1020-CPR-090-044441 in priloge k certifikatu ter priloženih standardov (SIST EN 1899-1 in 1899-5), ni mogoče ugotoviti, da se certifikat (in ne zgolj test!) nanaša tudi na katere koli druge prometne znake, ki

niso navedeni v prilogi certifikata, naročnik brez dokazil o morebitnih podlagah, iz katerih bi izhajalo, da konkretno certificiran proizvod (Andrejev križ dimenzij krakov 1200 x 200 mm) avtomatično izkazuje tudi ustreznost prometnega znaka dimenzij krakov 1200 x 120 mm, ni uspel izkazati zatrjevanega. Glede na navedeno in upoštevanje zahteve dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila naročnikovim trditvam ni mogoče slediti.

Ker v obravnavanem primeru naročnik ni uspel dokazati, da je na podlagi ponudbene dokumentacije izbranega ponudnika imel podlago za zaključek, da je ponujeni prometni znak certificiran in kot tak skladen s standardom SIST EN 1899-1, je Državna revizijska komisija ugotovila, da gre slediti vlagatelju, da naročnik ni ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in določbo 89. člena ZJN-3 v zvezi z devetim odstavkom 68. člena ZJN-3, ko je ugotovil, da je ponudba izbranega ponudnika dopustna.

Glede na zgoraj navedeno je Državna revizijska komisija na podlagi druge alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevku za revizijo ugodila in razveljavila naročnikovo Odločitev o oddaji javnega naročila z dne 7. 9. 2022.

Državna revizijska komisija naročnika z namenom pravilne izvedbe postopka v delu, ki je bil razveljavljen, na podlagi tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN, napotuje, da v nadaljevanju postopka oddaje predmetnega javnega naročila sprejme eno od odločitev, ki jih predvideva ZJN-3, pri tem pa upošteva ugotovitve Državne revizijske komisije v zvezi z ustreznostjo certifikata izbranega ponudnika, kot izhajajo iz tega sklepa.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo zahteval povrnitev stroškov pravnega varstva. Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku, vključno s takso (relevantni del prve povedi tretjega odstavka 70. člena ZPVPJN).

Ker je Državna revizijska komisija vlagateljevemu zahtevku za revizijo ugodila, je vlagatelju, skladno s 70. členom ZPVPJN ter skladno z Odvetniško tarifo (Uradni list RS, št. 2/2015 in spremembe; v nadaljevanju: OT), priznala naslednje potrebne in opredeljene navedene stroške postopka:

- strošek plačane takse za zahtevek za revizijo v višini 2.000,00 EUR,
- strošek odvetniških storitev za sestavo zahtevka za revizijo v priglašeni višini 1.500 točk (prva točka tar. št. 44 OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22 % DDV znaša 1.098,00 EUR in
- materialne stroške v višini 25 točk (tretji odstavek 11. člena OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22 % DDV znaša 18,30 EUR.

Državna revizijska komisija vlagatelju ni priznala stroškov za sestavo vloge, s katero se je vlagatelj opredelil do odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo (in s tem povezanih izdatkov po 11. členu OT), saj v konkretnem primeru ni bila potrebna (peti odstavek 70. člena ZPVPJN v povezavi z osmim odstavkom istega člena). Navedbe vlagatelja v omenjeni vlogi niso bile bistvene in niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve.

Državna revizijska komisija je tako vlagatelju priznala stroške v višini 3.116,30 EUR, ki jih mora naročnik vlagatelju povrniti v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva se zavrne.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev o zahtevku za revizijo upravni spor ni dovoljen.

Predsednik senata:
Andraž Žvan, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti (prek portala eRevizija):

- vlagatelj, po pooblaščenču,
- naročnik,
- izbrani ponudnik,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve.